

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2020-02-19

§ 7 Överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg
HSN 335-2019

Sammanfattning

Inom ramen för förberedelserna för bildandet av regionkommun i Västerbotten 2019, genomfördes en utredning av formerna för samverkan mellan länets kommuner och dåvarande landstinget, inom området vård- och omsorg. "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets kommuner avseende vård och omsorg" (VLL 2105-2018).

Utredningen visade att det fanns delar av samverkansstrukturen som upplevdes fungera bra, men att strukturen som helhet inte var effektiv eller ändamålsenlig. Den övergripande strukturen för samverkan och huvudpunkterna i utredningens förslag beslutades av länets kommuner och Region Västerbotten vid årsskiftet 2018/2019. I samma beslut beställdes ett gemensamt projekt för att inom ramen för dessa huvudpunkter, implementera en ny samverkansstruktur i länet.

Implementeringsprojektet har ansvarat för att skapa en process där samtliga parter varit delaktiga i att diskutera den mer detaljerade utformningen och anpassningar som upplevts nödvändiga för den nya strukturen för samverkan. Förutom den regionala överenskommelsen om samverkansstrukturen, upprättas således överenskommelser mellan Region Västerbotten och respektive kommun om deras lokala samverkan.

Implementeringsprojektet arbetar vidare med stöd till att slutföra dessa överenskommelser under våren 2020. Ny samverkansstruktur kan beräknas starta 1 september 2020, under förutsättning av behöriga beslut under våren 2020.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionfullmäktige besluta

Projektets redovisning godkänns.

Överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg mellan länets kommuner och Region Västerbotten antas.

Beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta:

Projektets redovisning godkänns.

Överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg mellan länets kommuner och Region Västerbotten antas.

Utdragsbestyrkande

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2020-02-19**Beslutsunderlag**

- §9 Regional samverkansstruktur och regional överenskommelse för samverkan avseende vård och omsorg
- Rekommendation till beslut om överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg
- Bilaga 1. Redovisning från projektet av bakgrund till regional överenskommelse
- Bilaga 2. Överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg.

Utdragsbestyrkande

Överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg

MELLAN VÄSTERBOTTENS KOMMUNER OCH REGION
VÄSTERBOTTEN

Innehåll

1.	Bakgrund	2
2.	Parter.....	2
3.	Gemensam värdegrund och gemensamma mål	2
4.	Syftet med den regionala överenskommelsen.....	3
5.	Regional samverkan på politisk nivå	3
5.1	Samråd för vård och omsorg	3
5.1.1	Gemensam värdegrund och gemensam målbild	3
5.1.2	Uppdrag.....	3
5.1.3	Representation	3
5.1.4	Arbetsordning.....	4
5.1.5	Arbetsutskott till Samråd vård och omsorg	4
5.1.6	Koppling till Regionledningsmötet	4
5.2	Regionalt ledningsseminarium	4
5.3	Politiskt samråd i särskilda frågor (som endast rör en kommun)	4
5.4	Schematisk bild över regional samverkansstruktur för förtroendevalda	5
6.	Regional samverkan på tjänstepersons nivå	5
6.1	Länssamverkansgruppen (LSG)	5
6.1.1	Gemensam värdegrund och gemensam målbild	5
6.1.2	Länssamverkansgruppens Uppdrag	5
6.1.3	Representation i Länssamverkansgruppen	6
6.1.4	Ordförande	6
6.1.5	Arbetsordning.....	6
6.1.6	Arbetsutskott (Au) till Länssamverkansgruppen.....	6
6.2	Beredningar till Länssamverkansgruppen	6
6.2.1	Beredning för barn och unga.....	7
6.2.2	Beredning för vuxna och äldre	7
6.2.3	Hjälpmedelsrådet	7
6.2.4	Samverkansråd för patientsäkerhet.....	7
6.3	Schematisk bild över regional samverkansstruktur för tjänstepersoner	8
7.	Ärendegång i samverkansstrukturen	8
8.	Regionalt tjänstepersonsstöd.....	8
9.	Uppföljning	8
9.1	Effekt mål	9
10.	Parternas ansvar och kostnader.....	9
11.	Giltighetstid	9

1. Bakgrund

Inom ramen för förberedelserna för bildandet av regionkommun i Västerbotten 2019, genomförde länets kommuner och dåvarande landstinget en gemensam utredning av formerna för samverkan dem mellan, inom området vård- och omsorg. "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets kommuner avseende vård och omsorg" (VLL 2105-2018). Den övergripande strukturen och huvudpunkterna i utredningens förslag beslutades av länets kommuner och Region Västerbotten vid årsskiftet 2018/2019.

Huvudpunkterna för den nya samverkansstrukturen:

- Samverkan skall tydligt bidra till att skapa ett värde för invånaren
- Samverkan ska vara en stödprocess
- Systemet för samverkan ska byggas upp utifrån verksamhetens behov av tydliga rutiner för samarbetet
- Beslut kan endast fattas i linjen hos huvudmännen
- Samverkan behöver kopplas tydligare till linjeorganisationen (huvudmännens alla ansvarsnivåer)
- Samtliga huvudmän ska vara representerade i regional samverkan
- Samverkanssystemet mellan landstinget och alla kommuner behöver vara klart beskrivet.
- Samverkanssystemet ska stödjas av koordinatörer

En schematisk bild över samverkansstrukturen återfinns sist i överenskommelsen

2. Parter

Parter i denna överenskommelse är var och en av kommunerna i Västerbotten och Region Västerbotten. Respektive huvudman ansvarar för att verkställa sitt åtagande inom den egna organisationen.

Privata skolhuvudmän omfattas inte av denna överenskommelse. Den befintliga lokala samverkan mellan kommunernas skolförvaltning och fristående aktörer, ska även fortsättningsvis nyttjas för information och dialog i väsentliga frågor.

Vad gäller samverkan i frågor för barn/unga med metoden för Hälsa, Lärande, Trygghet (HLT) på lokal nivå, som kan inkludera privata skolhuvudmän, ska strukturen för den framgå i de lokala överenskommelserna.

3. Gemensam värdegrund och gemensamma mål

Samverkan skall ske med utgångspunkt från den gemensamma värdegrund och de gemensamma mål för samverkan, som ska tas fram, vid det första ledningsseminariet (hösten 2020). Ledningsseminariet reviderar formuleringarna vid behov.

4. Syftet med den regionala överenskommelsen

Syftet med en regional överenskommelse om samverkan är att säkerställa väl fungerande arenor för dialog där parterna möts, samtalar, ger och tar för att uppnå sina gemensamma mål.

Samverkansstrukturen på såväl politisk- som på tjänstepersonsnivå ska vara tydligt beskriven. En nedtecknad överenskommelse borgar för god funktion över tid, oavsett interna förändringar eller nya befattningshavare.

5. Regional samverkan på politisk nivå

5.1 Samråd för vård och omsorg

Samråd för vård och omsorg utgör arenan för politisk samverkan på regional nivå. Samverkan sker på nämnds nivå. Samverkan gäller insatser från kommunernas socialtjänst, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, till dem angränsande hälso-och sjukvård inom regionens verksamheter, samt hjälpmedelsfrågor som behöver dryftas med ett regionalt perspektiv. Syftet med denna samverkan är att använda respektive resurser i samarbetet till största möjliga nytta för invånare i Västerbotten.

5.1.1 Gemensam värdegrund och gemensam målbild

Som gemensam värdegrund och målbild gäller de som formuleras vid ledningsseminariet hösten 2020.

5.1.2 Uppdrag

Samrådet för vård och omsorg arbetar med ett regionalt perspektiv och tar sig an frågor som rör samarbetet vilka inte kan lösas på tjänstepersons nivå eller lokalt. Frågeställningarna skall vara av den karaktären att det är angeläget att de hanteras på ett likartat sätt i hela länet och att det är viktigt att frågan blir föremål också för politiskt samråd.

Samrådet för vård och omsorg föreslår också insatsområden som är angelägna att gemensamt prioritera och utveckla. Diskussion om prioriterade utvecklingsområden sker också årligen i det regionala ledningsseminariet.

Ärenden till Samrådet för vård och omsorg bereds i Länsamverkansgruppen. Ordförande i Länsamverkansgruppen är föredragande.

5.1.3 Representation

Kommunerna har en representant samt en ersättare. Umeå kommun och Skellefteå kommun har möjlighet till två representanter vardera, samt två ersättare.

Regionen har tre representanter samt tre ersättare. Ersättare deltar vid ordinarie representants frånvaro.

Ordförande och vice ordförande utses inom gruppen. Ordförande representerar den ena huvudmannen, och vice ordförande representerar den andra huvudmannen. Uppdragen löper på ett kalenderår och skiftar mellan huvudmännen årligen.

Ordförandes och vice ordförandes uppdrag kan efter enigt beslut i gruppen löpa på längre tid än ett år om skäl för detta föreligger.

5.1.4 Arbetsordning

Samrådets arbete inleds enligt den arbetsordning som är föreslagen. Samrådet äger därefter att själva utveckla de praktiska formerna för sitt arbete och revidera arbetsordningen.

5.1.5 Arbetsutskott till Samråd vård och omsorg

Till Samråd vård och omsorg finns ett arbetsutskott (au) där ordförande och vice ordförande deltar. Syftet med arbetsutskottet är att förbereda agendan och att skapa väl beredda ärenden till Samråd vård och omsorg.

5.1.6 Koppling till Regionledningsmötet

Om Samrådet för vård och omsorg finner att en fråga behöver diskuteras på en mer övergripande nivå, kan frågan beredas till Regionledningsmötet, som är en arena för samråd mellan kommunstyrelserna och regionstyrelsen.

5.2 Regionalt ledningsseminarium

Ledningsseminariet är ett årligt seminarium för kommun- och regionledningar. Seminariet skall bidra till fördjupade kunskaper om hälsa och livsvillkor i befolkningen och också om parternas olika förhållanden som påverkar det gemensamma arbetet. Seminariet skall ge underlag till ett samtal om vad som är angeläget att utveckla i regionen vad gäller hälsofrågor och livsvillkor. På seminariet finns möjlighet att komma överens om vilka samverkansområden som ska prioriteras under året, samt följa upp den samverkan som prioriterats föregående år. Det regionala ledningsseminariet ska stödja kommunernas och regionens uppdrag att värna om medborgarnas hälsa och livsvillkor.

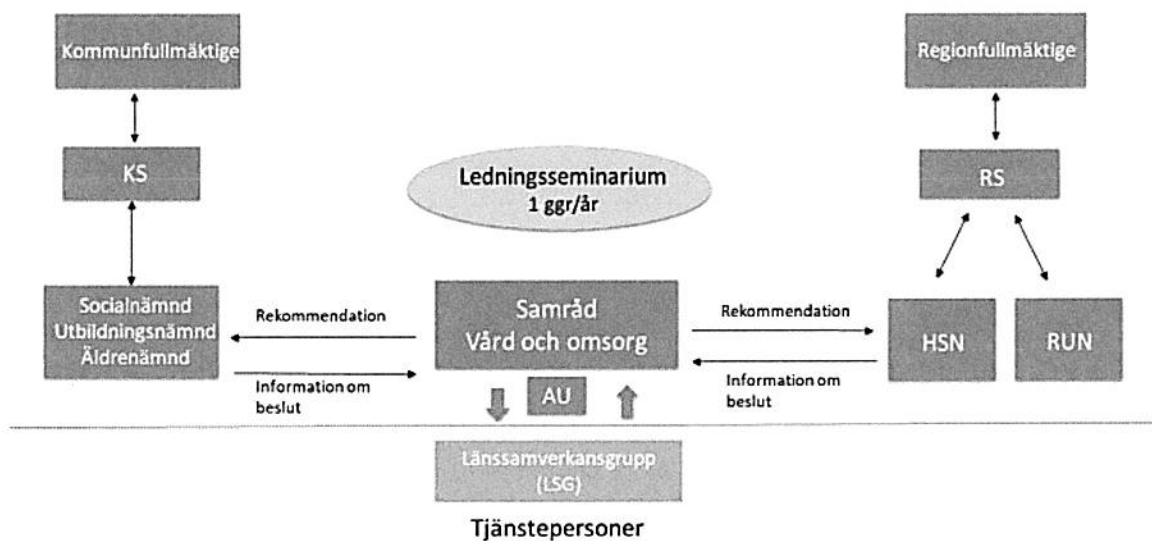
Länssamverkan gruppen har som sitt uppdrag att med stöd av koordinatörerna planera/arrangera Ledningsseminariet. Samrådet för vård och omsorg fastställer programmet.

5.3 Politiskt samråd i särskilda frågor (som endast rör en kommun)

Samverkansstrukturen enligt denna överenskommelse, har ingen påverkan på bilaterala kontakter mellan en kommun och Regionen som endera parten kan uppleva behov av. För att undvika parallella processer ska dock samverkansstrukturens koordinatörer involveras om frågan kan förmodas beröra mer än en kommun.

För Umeå, Skellefteå och Lycksele kommuner, planeras ett initialt möte mellan de förtroendevalda företrädare som Regionen och respektive kommun utser, under hösten 2020. Dessa möten kan därefter påkallas vid behov. Kommunen sammankallar till första mötet.

5.4 Schematisk bild över regional samverkansstruktur för förtroendevalda

6. Regional samverkan på tjänstepersons nivå

6.1 Länsamverkan (LSG)

Länsamverkan svarar för samverkan på regional tjänsteperson nivå, utan åldersindelning. Samverkan gäller insatser från kommunernas socialtjänst, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, samt till dem angränsande hälso- och sjukvård inom regionens verksamheter och hjälpmedelsfrågor, som behöver dryftas med ett regionalt perspektiv.

Syftet med denna samverkan är att använda respektive resurser i samarbetet till största möjliga nytta för invånare i Västerbotten.

6.1.1 Gemensam värdegrund och gemensam målbild

Som gemensam värdegrund och målbild gäller de som formuleras vid ledningsseminariet hösten 2020. Denna värdegrund och målbild skall ingå i Länsamverkansrådets uppdragsbeskrivning.

6.1.2 Länsamverkanens Uppdrag

Länsamverkanen arbetar med ett regionalt perspektiv och tar sig an frågor som rör samarbetet, som bör lösas på regional ledningsnivå. Sådana frågeställningar till gruppen aktualiseras av någon av gruppmedlemmarna.

Länsamverkanens uppdragsbeskrivning fastställs av Samrådet för vård och omsorg.

Länsamverkanen bedriver läns-gemensamt utvecklingsarbete inom angivet samverkansområde, för barn/unga, vuxna och äldre. Länsamverkanen arbetar med utvecklingsfrågor som prioriteras i det regionala Ledningsseminariet. Länsamverkanen föreslår tematiska samhällsfrågor som är angelägna att lyfta för diskussion och prioritering i det regionala ledningsseminariet.

Länssamverkansgruppen skall synkronisera sitt arbete med de finansiella samordningsförbund som finns inom länet, i syfte att respektive samverkansinsatser förstärker varandra och inte innebär dubbelarbete.

Länssamverkansgruppen bereder ärenden till det politiska organet Samråd för vård och omsorg.

6.1.3 Representation i Länssamverkansgruppen

Varje kommun har en representant samt en ersättare. Umeå kommun och Skellefteå kommun har möjlighet till två representanter samt två ersättare. Regionen har fyra representanter samt fyra ersättare. Ersättare träder in vid ordinarie representants frånvaro.

Representant i Länssamverkansgruppen har i uppdrag att:

- bidra till samverkan utifrån den gemensamma värdegrunden.
- Svara för att berörda hos den egna huvudmannen involveras på lämpligt sätt om frågor som dryftas i samverkan.

6.1.4 Ordförande

Ordförande och vice ordförande utses inom gruppen. Ordförande representerar den ena huvudmannen, och vice ordförande representerar den andra huvudmannen. Uppdragen löper på ett kalenderår och skiftar mellan huvudmännen årligen.

Ordförandes och vice ordförandes uppdrag kan efter beslut i gruppen löpa på längre tid än ett år om skäl för detta föreligger.

Ordförande i Länssamverkansgruppen är föredragande i Samråd vård och omsorg.

6.1.5 Arbetsordning

Länssamverkansgruppens arbete inleds enligt den arbetsordning som är framtagen.

Länssamverkansgruppen äger därefter att själva utveckla de praktiska formerna för sitt arbete och revidera arbetsordningen.

6.1.6 Arbetsutskott (Au) till Länssamverkansgruppen

Ett arbetsutskott (Au) till Länssamverkansgruppen föreslås, där ordförande och vice ordförande deltar. Syftet med arbetsutskottet är att förbereda LSG agenda och att ge god kvalitet i beredning och prioritering av ärenden till Länssamverkansgruppen.

6.2 Beredningar till Länssamverkansgruppen

Till Länssamverkansgruppen knyts beredningar/utskott för tids- och innehållsmässigt omfattande områden. Beredningarna skall ha ett uppdrag med tydliga målsättningar från LSG. Av uppdraget skall också framgå vilka funktioner som ingår i beredningen, hur dessa utses och hur återkopplingen till LSG skall utformas. Beredningarnas uppdrag och bemanning skall revideras vid behov och minst vartannat år. Länssamverkansgruppen skall koordinera sina eventuella beredningar/arbetsgrupper med sådana som kan uppstå i regionen till följd av statliga satsningar.

6.2.1 Beredning för barn och unga

Beredningen arbetar med utvecklingsfrågor kring målgruppen barn- och unga, som prioriteras i Länssamverkansgruppen. Beredningen föreslår också insatsområden som är angelägna att gemensamt prioritera, och utveckla i Länssamverkansgruppen.

Beredningen tillsätter de arbetsgrupper de anser relevanta för sitt uppdrag. Dessa arbetsgrupper har ett uppgiftsorienterat uppdrag och utgör inte en del av den fasta samverkansstrukturen.

Ordförande i Beredningen för Barn och unga har en plats i Länssamverkansgruppen.

Arbetet i beredningen inleds enligt den arbetsordning som är framtagen som förslag. Länssamverkansgruppen utformar beredningens slutliga uppdrag, inklusive former för rapportering och uppföljning av uppdraget. Beredningen kan därefter själv utveckla de praktiska formerna för sitt arbete i arbetsordningen.

6.2.2 Beredning för vuxna och äldre

Beredningen arbetar med utvecklingsfrågor kring målgruppen vuxna och äldre, vilka prioriteras i Länssamverkansgruppen. Beredningen föreslår också insatsområden som är angelägna att för samverkan gemensamt prioritera, och utveckla i Länssamverkansgruppen.

Beredningen tillsätter de arbetsgrupper de anser relevanta för sitt uppdrag. Dessa arbetsgrupper har ett uppgiftsorienterat uppdrag och utgör inte en del av den fasta samverkansstrukturen.

Ordförande i Beredningen för Vuxna och äldre har en plats i Länssamverkansgruppen.

Arbetet i beredningen inleds enligt den arbetsordning som är framtagen som förslag. Länssamverkansgruppen utformar beredningens slutliga uppdrag, inklusive former för rapportering och uppföljning av uppdraget. Beredningen kan därefter utveckla de praktiska formerna för sitt arbete.

6.2.3 Hjälpmedelsrådet

Rådet ska verka för en samordnad, kvalitetssäker och kostnadseffektiv hjälpmedelsprocess utifrån brukarnas behov. Som stöd för sitt arbete har rådet av parterna framtagna policydokument.

Ordförande i Hjälpmedelsrådet adjungeras till Länssamverkansgruppen vid behov.

Länssamverkansgruppen utformar rådets uppdrag, inklusive former för rapportering och uppföljning av uppdraget. Rådet kan därefter utveckla de praktiska formerna för sitt arbete.

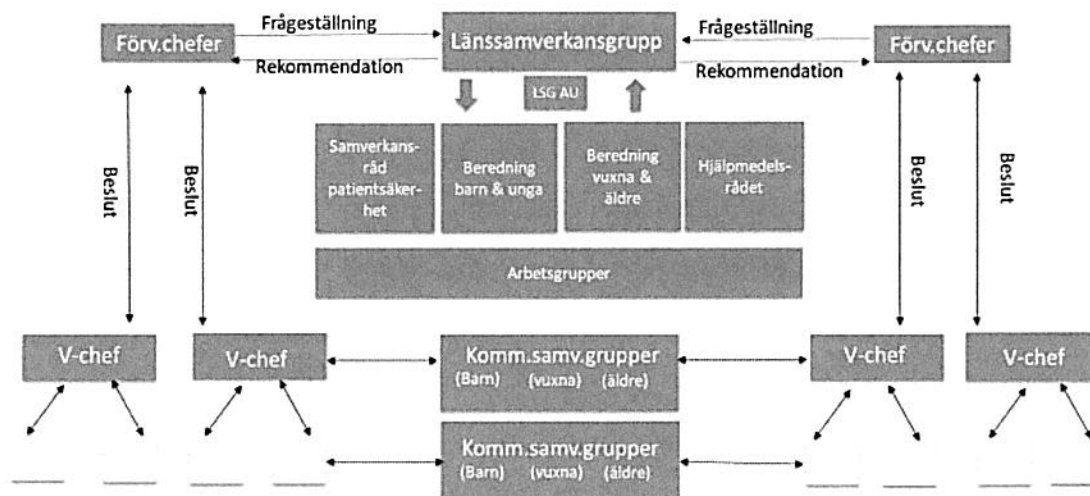
6.2.4 Samverkansråd för patientsäkerhet

Samverkansrådet har som uppdrag att bidra till att utveckla patientsäkerheten i huvudmännens gemensamma arbete. Gruppen föreslår insatsområden till Länssamverkansgruppen efter att ha identifierat övergripande gemensamma risker.

Ordförande i Samverkansråd för patientsäkerhet adjungeras till Länssamverkansgruppen vid behov.

Arbetet i Samverkansråd för patientsäkerhet inleds enligt den arbetsordning som är framtagen som förslag. Länssamverkansgruppen utformar rådets slutliga uppdrag, inklusive former för rapportering och uppföljning av uppdraget. Rådet kan därefter utveckla de praktiska formerna för sitt arbete.

6.3 Schematisk bild över regional samverkansstruktur för tjänstepersoner

7. Ärendegång i samverkansstrukturen

Samverkansprocessen ska ha en tydlig anknytning till huvudmännens linjefunktioner. Det innebär att frågor som ska lyftas till en annan ansvarsnivå, ska gå via respektive huvudmans ordinarie linjefunktion.

Frågeställningen skall också dokumenteras för att ge god kvalitet i beredning. I utredningen "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets kommuner avseende vård och omsorg", finns förslag till konkret hantering av ärendeflödet.

Beskrivning av rutiner för ärendeflödet beslutas av Länssamverkansgruppen.

8. Regionalt tjänstepersonsstöd

Det regionala tjänstepersonsstöd som behövs för att samordna strukturen, benämns regionala koordinatorsfunktioner. Koordinatorfunktionen har sin organisatoriska placering inom Region Västerbotten.

Regionala koordinatorsfunktionen omfattar ett tjänsteutrymme på 2.0 årsarbetare. Kostnaderna fördelas så att kommunerna står för 50% och regionen för 50%.

9. Uppföljning

Parterna ska i samverkan starta en uppföljning av effekten av den nya samverkanstrukturen i sin helhet mot beslutade effektmål enligt nedan, senast 2023-09-01.

Länssamverkansgruppen ansvarar för att initiera en uppföljning och föreslå formerna och tidplanen för densamma. Samrådet för vård och omsorg beslutar om formerna och tidplanen för uppföljningen. Resultatet av uppföljningen redovisas på ett ledningsseminarium tillsammans med eventuella förslag till revideringar av samverkansstrukturen. Ett förslag till revidering ska rekommenderas av Samråd vård och omsorg till överenskommelsens parter, för beslut.

9.1 Effektmål

Målet med en reviderad regional samverkansstruktur är att uppnå:

- Tydligare samverkansstruktur
- Större kontinuitet i samverkan
- Effektivare samverkansorganisation
- Effektivare mötesstruktur
- God samverkanskultur och stärkta relationer

10. Parternas ansvar och kostnader

Parterna ansvarar för att hålla överenskommelsen aktuell och uppmärksamma varandra på eventuella förändringar som kan komma att påverka överenskommelsen.

Respektive huvudman svarar för sina representanters kostnader i samverkansarbetet. Kostnaden för regionala koordinatörer regleras under punkten "Regionalt tjänstepersonsstöd" i överenskommelsen.

11. Giltighetstid

Överenskommelsen gäller tills vidare, om ingen av parterna säger upp den. Uppsägning av överenskommelsen ställs skriftligen till Samrådet för vård och omsorg. Överenskommelsen upphör att gälla tolv månader efter det att en sådan skrivelse behandlats av Samrådet för vård och omsorg.

Redovisning från implementeringsprojektet för ny samverkansstruktur avseende vård och omsorg

MELLAN VÄSTERBOTTENS KOMMUNER OCH REGION VÄSTERBOTTEN

Bakgrund

Inom ramen för förberedelserna för bildandet av regionkommun i Västerbotten 2019, genomfördes en utredning av formerna för samverkan mellan länets kommuner och dåvarande landstinget, inom området vård- och omsorg, "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets kommuner avseende vård och omsorg" (Dnr: VLL 2105-2018). Utredaren intervjuade närmare 60 personer inom befintlig struktur för att fånga deras upplevelse av samverkan. Utredningen visade att det fanns delar av samverkansstrukturen som upplevdes fungera bra, men att strukturen som helhet inte var effektiv eller ändamålsenlig. Den övergripande strukturen och huvudpunkterna i utredningens förslag beslutades av länets kommuner och Region Västerbotten vid årsskiftet 2018/2019. I samma beslut beställdes ett gemensamt projekt för att inom ramen för dessa huvudpunkter, implementera en ny samverkansstruktur i länet.

Huvudpunkterna för den nya samverkansstrukturen:

- Samverkan skall tydligt bidra till att skapa ett värde för invånaren
- Samverkan ska vara en stödprocess
- Systemet för samverkan ska byggas upp utifrån verksamhetens behov av tydliga rutiner för samarbetet
- Beslut kan endast fattas i linjen hos huvudmännen
- Samverkan behöver kopplas tydligare till linjeorganisationen (huvudmännens alla ansvarsnivåer)
- Samtliga huvudmän ska vara representerade i regional samverkan
- Samverkanssystemet mellan landstinget och alla kommuner behöver vara klart beskrivet.
- Samverkanssystemet ska stödjas av koordinatörer

Den schematiska bilden över den kommande samverkansstrukturen återfinns sist i dokumentet

Implementeringsprojektets arbete

Implementeringsprojektet har ansvarat för att skapa en process där samtliga parter varit delaktiga i att diskutera den mer detaljerade utformningen och anpassningar som upplevts nödvändiga av den nya strukturen för samverkan. Därför har projektets arbete byggt på en kontinuerlig kommunikation med samtliga sexton parter. Den viktigaste delen i processen har varit de lokala dialogerna i kommunerna och i regionen, som skett i huvudsak i två omgångar. De synpunkter som framkommit vid dessa dialoger har inarbetats i ett förslag till överenskommelse om regional samverkansstruktur, vilket presenteras i anslutning till denna redovisning. I det följande redovisas bakgrunden till de anpassningar som gjorts.

Arbetet med att ta fram lokala överenskommelser pågår under våren 2020

Av de beslutade huvudpunkterna för samverkansstrukturen, framgår att tydliga överenskommelser om formerna även för lokal samverkan, skall slutas mellan Regionen och varje enskild kommun. Förutom den regionala överenskommelsen om samverkanstrukturen, upprättas således överenskommelser mellan Region Västerbotten och respektive kommun om deras lokala samverkan. Implementeringsprojektet arbetar vidare med stöd till dessa överenskommelser under våren 2020.

Digital plattform

Parallellt med arbetet kring lokala överenskommelser pågår också under våren 2020, ett utvecklingsarbete för att ta fram en digital plattform för att underlätta kommunikation såväl inom samverkansstrukturens olika delar, som med medarbetare som inte själva deltar direkt i samverkansorganen.

Projektet avslutas i maj 2020.

Områden som har utvecklats i dialogen

Politisk samverkan – på nämnds nivå

Dialogerna visade samstämmigt att strukturerad regional samverkan på politisk nivå lämpligast sker mellan företrädare på nämnds nivå i Samrådet för vård och omsorg (som framgår av nedanstående bild över samverkansstrukturen). Regelbunden samverkan på fullmäktiges nivå bedömdes i nuläget inte bli rätt arena. Huvudpunkten -enligt ovan, att samverkansarenor skall finnas på samtliga ledningsnivåer bedömdes ändå vara uppfyllt i och med den samverkan som kommer att finnas på nämnds nivå. I den nya samverkansstrukturen kommer det också att finnas ett årligt ledningsseminarium som ger utrymme för sådana inriktnings- och policydiskussioner som motsvarar Fullmäktiges roll.

Samverkan i hjälpmedelsfrågor

Ett av inriktningsmålet för projektet har varit att bevaka effektiviteten i formerna för samverkan. I uppdraget till utredningen som genomfördes 2017/18 ingick inte hjälpmedelsområdet. Detta upplevdes senare som en brist i den totala bilden av samverkan. Det fanns en möjlig risk för parallella processer och dubbelarbete. Projektet behövde ytterligare underlag om den befintliga

strukturen för denna samverkan, för att kunna ta ställning till om det vore lämpligt att föreslå att hjälpmedelsfrågorna behandlas i samma samverkansstruktur som vård och omsorgsfrågor.

En utredning tillsattes med uppdraget att föreslå former för samverkan kring hjälpmedelsfrågor. Utredningen visade att med hjälpmedelsfrågorna i samma samverkansstruktur som för vård och omsorgsfrågor, finns förutsättningar för viss effektivisering och för ett bredare kommunalt inflytande. Detta kan ske utan omfattande förändringar i hjälpmedelsstrategin, eller andra styrande dokument.

Det innebär att nuvarande Ägarsamrådets roll föreslås integreras i Samråd vård och omsorg.

På tjänstepersonsnivå har nuvarande Länsamordningsgruppen initierat en översyn av hjälpmedelsrådets roll och mandat som ska redovisas under våren 2020. I den framtida strukturen föreslås Hjälpmedelsrådet att vara en av de beredningsgrupper som knyts till Länsamverkansgruppen. (se strukturskiss sist i dokumentet)

Privata skolhuvudmän

I utredningen som ligger till grund för projektet framgår att de privata skolhuvudmän som finns i länet i dag inte omfattas av några samverkansöverenskommelser. Således har det funnits i projektets uppdrag att säkra att det finns överenskommelser gentemot de privata skolhuvudmän som verkar i länet avseende vård och omsorg.

En utredning med uppdrag att närmare utreda förutsättningarna och innehåll gällande överenskommelser om samverkan med de privata skolhuvudmännen har genomförts inom ramen för projektet.

Utredningen visar att det saknas juridiskt stöd för att kommunerna eller regionen ska kunna kräva samverkan med fristående aktörer, men samtliga ser ett behov av en närmare samverkan med dessa.

Privata skolhuvudmän omfattas således inte av den regionala överenskommelse som implementeringsprojektet föreslår. Den befintliga lokala samverkan mellan kommunernas skolförvaltning och fristående skolhuvudmän, ska även fortsättningsvis nyttjas för information och dialog i väsentliga frågor.

Vad gäller samverkan i frågor för barn/unga med metoden för Hälsa, Lärande, Trygghet (HLT) på lokal nivå, som kan inkludera privata skolhuvudmän, ska strukturen för den framgå i de lokala överenskommelserna. Nuvarande Länsgrupp barn och unga har getts en särskild roll för att skapa kunskap om HLT-modellen och de positiva resultaten, samt att inbjuda till information och dialog. Detta skulle kunna leda till ett ökat intresse hos de fristående förskolorna/skolorna för fördjupad samverkan kring barn och unga, oavsett huvudmannaskap.

Representation i länsövergripande samverkan

Representanter

I enlighet med de beslutade huvudpunkterna ska varje kommun samt regionen vara representerad i den länsövergripande samverkan. Det vill säga i Samråd vård och omsorg på den politiska nivån, samt i Länsamverkansgruppen på tjänstepersonsnivå. Således skall varje kommun utse en representant i dessa grupperingar. Under dialogerna har det framkommit att det i de större kommunerna anses

svårt att representera annan nämnd inom kommunen. Utifrån kommunernas storlek har projektet föreslagit att möjligheten finns för Umeå och Skellefteå att representeras med två ledamöter vardera.

Regionen föreslås representeras med tre representanter samt tre ersättare.

Ersättare

I dialogerna har det från flera håll uttryckts att det är viktigt med representation från samtliga huvudmän vid alla samverkansmöten. Det är också väl känt att samverkan gynnas av goda personliga relationer. Det är därför en framgångsfaktor att det så långt möjligt är samma representanter som deltar i samverkansmöten. Det kan dock vid vissa tillfällen vara svårt rent praktiskt. För att säkerställa representation från samtliga vid varje möte, var den gemensamma uppfattningen att man bör ha ersättare för uppdragen. För att inte grupperingarna skall bli alltför stora, skall dock ersättaren bara medverka vid ordinarie representants frånvaro.

Beredningar under Länssamverkansgruppen

Beredning för barn och unga

I utredningen som ligger till grund för projektet gavs förslag på en beredning till Länssamverkansgruppen som innefattar samverkan kopplat till insatser för gruppen barn- och unga.

Samverkansråd för patientsäkerhet

Förslag fanns också att inrätta ett råd för samverkan kring området patientsäkerhet. Dessa förslag grundade sig i de behov som framkom vid intervjuer med de som verkar i den nuvarande samverkansstrukturen. Uppdraget till samverkansrådet för patientsäkerhet har inom ramen för projektet utvecklats med hjälp av en arbetsgrupp bestående av representanter från MAS/MAR-nätverket i Västerbotten samt chefläkare och patientsäkerhetssamordnare i regionen.

Beredning för vuxna och äldre

Under dialogerna inom ramen för projektet, beskrevs behovet av att ha en fast beredning även för samverkan kopplat till insatser för gruppen vuxna- och äldre. Det finns många gemensamma processer kopplat till målgrupperna och behovet av samordning mellan dessa är stort. Projektet har förankrat detta förslag i dialogen med samtliga parter. Förslaget är också förankrat med den regionala samordningsgruppen som samordnar arbetet kring den nya lagstiftningen "samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård". Detta arbete förväntas övertas av beredning för vuxna- och äldre.

Beredning för hjälpmedelsfrågor - Hjälpmedelsrådet

Implementeringsprojektets utredning om samverkan kring hjälpmedelsfrågor visade att Hjälpmedelsrådet bör bli en beredning under Länssamverkansgruppen. (enligt ovan)

Regionala utvecklingsarbeten

Parallellt med implementeringsprojektets arbete har det gemensamma omställningsarbetet kring god och nära vård inletts mellan kommunerna och regionen, i den utsträckning sådana gemensamma

utvecklingsområden behöver ställningstaganden från samtliga kommuner och Region Västerbotten bör dessa tas i den befintliga strukturen för samverkan, för att främja en gemensam rekommendations och beslutsprocess.

Politiskt samråd i särskilda frågor (som endast rör en kommun)

I dialogen med kommunerna har det i några fall framförts behov av att ha även "bilaterala" arenor för politiskt samråd mellan en kommun och regionen i vissa frågor som bara gäller den kommunen. En arena för sådana samtal mellan regionen och en enskild kommun kan komma att behövas i relation till vilken som helst av kommunerna om särskilda omständigheter uppstår.

Umeå och Skellefteå, och senare Lycksele kommun framförde under dialogen behov av att kunna ha politiskt samråd i vissa frågor som bara rör den egna kommunen. Ett särskilt förhållande för dessa kommuner är att de inom sin kommun har sjukhus samt att de i vissa frågor åtar sig att avsätta resurser för utredning/utveckling som senare kan komma fler kommuner till del. Det kan således där finnas fler frågor som föranleder behov av enklare avstämningar med regionen.

Önskan om arenor för bilaterala avstämningar har dock inte uppfattats som en önskan om parallella spår för samverkan. Samtliga huvudmän önskar en tydlig och effektiv mötesstruktur.

Den kommande strukturen för samverkan blir inte praktisk verklighet förrän hösten 2020. Det går således inte att i förväg bedöma i vilken utsträckning sådana bilaterala arenor kommer att behövas/vara meningsfulla i ett längre perspektiv.

Mot den bakgrunden föreslår projektet att för Umeå, Skellefteå och Lycksele kommuner, planeras ett initialt möte mellan de förtroendevalda företrädare som Region och respektive kommun utser, under hösten 2020. Dessa möten ska därefter påkallas vid behov. Kommunen sammankallar till första mötet. Till stöd för överblicken över samverkansfrågorna föreslås att koordinator i samverkanssystemet medverkar och för anteckningar. Uppstår frågor som berör fler kommuner får frågan föras in i samverkanstrukturen med hjälp av koordinatören.

Som tidigare nämnts kan samtal mellan regionen och vilken som helst av kommunerna behövas om särskilda omständigheter uppstår. I sådana fall tar endera parten initiativ till sådana samtal.

Regionalt tjänstepersonsstöd

I utredningen som ligger till grund för projektet, framgår det att en struktur för samverkan behöver stöd från regionala koordinatörer. En stor del av det som framkommit i intervjuer om sådant som inte fungerat tillfredsställande i nuvarande samverkan, kan undvikas med en koordineringsfunktion. Ärenden kan behöva relativt omfattande beredning/handläggning såväl innan som efter möten. Frågeställningar och eventuella lösningsförslag behöver kvalitetssäkras och det kan kräva kontakter med hela samverkanssystemet. Det krävs rutiner för att frågor på rätt sätt överlämnas till beslut hos huvudmännen. Det är nödvändigt att koordineringen har regional överblick för att kunna ge övergripande stöd var som helst det kan behövas och för att underlätta sambandet mellan arenorna. Bra koordineringsinsatser kan minska risken för dubbelarbete.

En sådan funktion är också en av de beslutade huvudpunkterna. En utredning kring hur den kommande koordinatorfunktionen ska formeras, har därför genomförts.

Den regionala koordinatorfunktionen förväntas ha en god bild över vilka ärenden som är aktuella och var i systemet olika frågor hanteras. Koordinatorfunktionen ska ha som uppdrag att stödja samtliga grupperingar på den regionala nivån. Funktionen ska ha som sitt huvudsakliga uppdrag att följa, samordna och underlätta verksamheten i samverkansstrukturen. Detta innebär bl.a. att svara för god kvalitet i underlagen till regionala samverkansorgan och att grupperingar i samverkanssystemet arbetar så som avsett. Det innebär ett ansvar för att samordna och stödja beredningen av ärenden, samt att bistå med kunskap om hela samverkansprocessen. Det är koordinatorernas ansvar att introducera nya medarbetare i samverkansstrukturen samt att hålla information om aktuella ärenden uppdaterad på den digitala plattformen.

I den särskilda utredningen föreslås koordinatorfunktionen omfatta ett tjänsteutrymme på 2.0 årsarbetare. Organisatorisk placering föreslås bli Region Västerbotten. Kostnaderna för koordinatorfunktionen föreslås fördelas så att kommunerna står för 50% och regionen för 50%.

Uppföljning av överenskommelsen

De synpunkter som framkommit under dialogerna med kommunerna och regionen gällande förslaget på den regionala samverkansstrukturen är framförallt positiva. Många uttrycker viljan att testa en ny struktur, men det framkommer att uppföljningen av strukturen inom tre år anses väsentlig för att kunna bedöma om samverkansstrukturen kommer att ha uppfyllt de effektmål som parterna initialt ställde sig bakom inför införandet. Det är också viktigt att efter en tid anpassa strukturen till den utveckling som hela tiden sker hos huvudmännen av såväl innehåll som organisering. Denna synpunkt har tagits tillvara genom att ha ett särskilt avsnitt kring uppföljning i överenskommelsen.

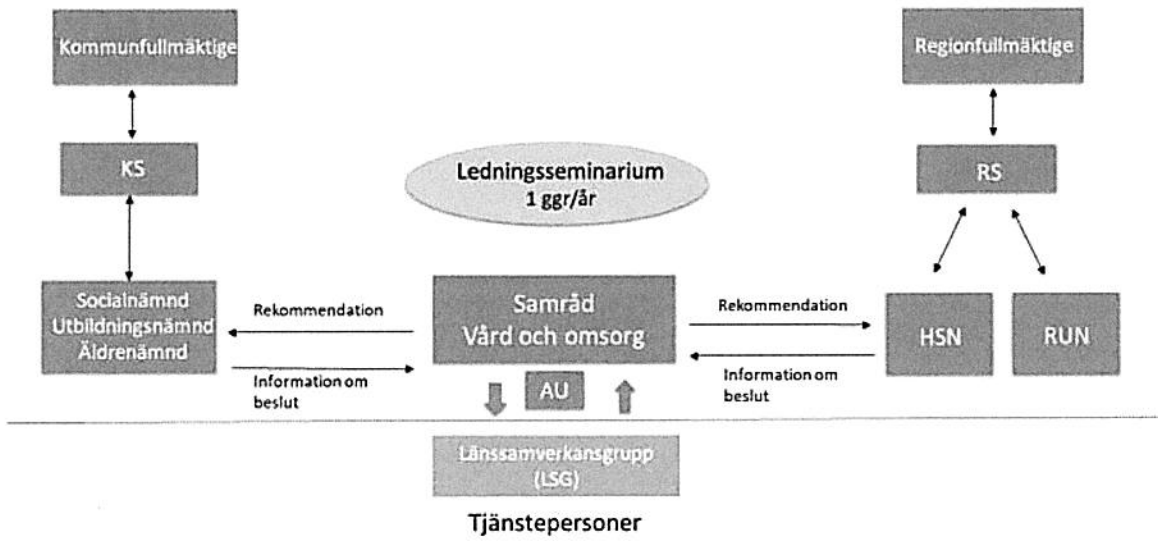
Effektmål för samverkansstrukturen

Nedanstående effektmål för samverkansstrukturen, upprättades av Västerbottens kommuner och Region Västerbotten inför beställning av implementeringsprojektet. Målen ska följas upp inom ramen för denna överenskommelse, se avsnitt Uppföljning.

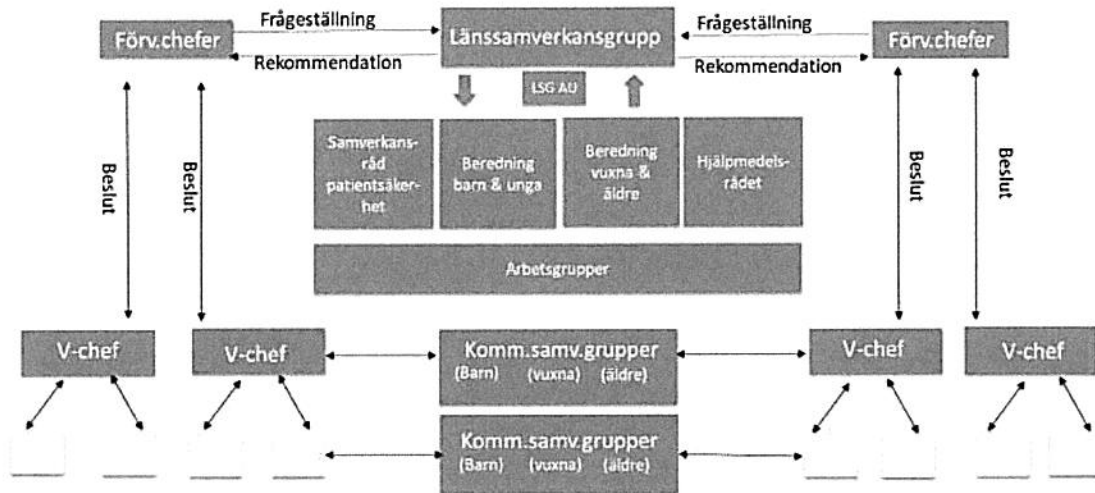
Målet med en reviderad regional samverkansstruktur är att uppnå:

- Tydligare samverkansstruktur
- Större kontinuitet i samverkan
- Effektivare samverkansorganisation
- Effektivare mötesstruktur
- God samverkanskultur och stärkta relationer

Schematisk bild över regional samverkanstruktur för förtroendevalda

Schematisk bild över regional samverkanstruktur för tjänstepersoner

MISSIV
2020-02-07

Samtliga kommuner i Västerbotten och
Region Västerbotten

Rekommendation till Västerbottens kommuner och Region Västerbotten beträffande beslut om överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg

Härmed översändes underlag från implementeringsprojektet för ny samverkansstruktur i länet
beträffande vård och omsorg.

Inom ramen för förberedelserna för bildandet av regionkommun i Västerbotten 2019, genomfördes
en utredning av formerna för samverkan mellan länets kommuner och dåvarande landstinget, inom
området vård- och omsorg. "Organisering av samverkan mellan regionkommunen och länets
kommuner avseende vård och omsorg" (Dnr: VLL 2105-2018). Den övergripande strukturen och
huvudpunkterna i utredningens förslag beslutades av länets kommuner och Region Västerbotten vid
årsskiftet 2018/2019. I samma beslut beställdes ett gemensamt projekt för att inom ramen för dessa
huvudpunkter, implementera en ny samverkansstruktur i länet.

Implementeringsprojektet har under 2019 arbetat med dialog mellan kommunerna och Region
Västerbotten. De synpunkter som framkommit vid dessa dialoger har inarbetats i bilagt förslag till
överenskommelse om regional samverkansstruktur. Ny samverkansstruktur kan beräknas starta 1
september 2020, under förutsättning av behöriga beslut under våren 2020.

Utöver överenskommelse om regional samverkansstruktur biläggs en redovisning av projektets
arbetssätt och de ställningstaganden som gjorts under processen med att ta fram
överenskommelsen.

Den politiska styrgruppen för projektet "Implementering av ny samverkansstruktur", rekommenderar
länets kommuner och Region Västerbotten att godkänna projektets redovisning, samt att anta
överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg.

Som underlag översänds rekommendation till beslut och dess bilagor:

1. Redovisning från projektet av bakgrund till regional överenskommelse
2. Överenskommelse om regional samverkansstruktur avseende vård och omsorg mellan
Västerbottens kommuner och Region Västerbotten
3. Rekommendation till beslut avseende regional samverkansstruktur och regional
överenskommelse

**Det beslut som fattas i frågan skickas per e-post till regionen@regionvasterbotten.se
Ange gärna diarienummer: 335-2019**

För att – under förutsättning av huvudmännens beslut, ge möjlighet att starta den nya samverkansstrukturen från och med 1 september 2020, ber vi er att meddela vilka representanter som är utsedda till de nämnda organen i samverkansstrukturen, så snart efter beslut som möjligt, och senast 30 april 2020.

Kontaktperson vid frågor

Anna Bergström, projektledare

Anna.s.bergstrom@regionvasterbotten.se eller 072-713 78 28